

1387. *Malalties dels cavalls

cast. *enfermedades de los caballos*
fr. *maladies des chevaux*
it. *malattie dei cavalli*

Q 1516

SIGNES

- primera resposta
- segona resposta
- + més respostes
- vegeu **INFORMACIÓ COMPLEMENTÀRIA**
- // separació entre respostes a partir de la tercera
- sense resposta

INFORMACIÓ COMPLEMENTÀRIA

- 2 ■ 'apoplexia'
- 4 ■ 'mal de ventre' □ Als peus + [putrin'aris] "La fríxa" se podreix
- 6 + [grəp'aws] Al peu // [mələltiə dəl di'xuns] Ho tenien quan havien estat tancats una setmana o dues a l'estable
- 7 ■ "Barbacana a la boca"
- 8 ■ MORF □ Als peus, sobretot quan els tenen plans + [pus'if] MORF Quan pateix d'asma
- 9 ■ MORF 'asmàtic' + [grəp'aw] Se's menja la corna de la pota // [m'al d ist'iw] Es pelen les cames
- 11 ■ MORF 'asmàtic'
- 14 ■ MORF □ Al peu + [m'al dā β'entrə]
- 16 ■ Derivat: [əzm'at] + [pəlmun'ia] // [t'izik] MORF
- 19 ■ [əstus'eyən] i trəwən m'olto purkər'is, [kom uŋ kustip'at nuz'a'trəs] □ [m,əwəm mol r'apit], "ve a ser com el càncer" + [glusup'edə] // [tot ənim'al kə t'e əl k'asku əs'jinz uβ'ert | pət tən'i lə v'lusup'edə] // [m'al dā lə pərð'iw] Com [tiβərku'l'ozəs] // [əmf'ləmasiə] □ lə tr'ipə] // [ə'tag dā k'ər] // [mal r'ot] // [pik'totə] // [t'etənus] Referit [əl bəstj,a dā p'ew ruð'o] // [əzm'at] MORF
- 20 ■ = [pew yr'əs] □ "Es posa a l'espallta" + [gəβ'aru] 'mal al peu' // [sup'edə] // [t'etanus] [ez l' unikə k'əzə kə m,ər uŋ kəβ'a'x]
- 22 ■ A la punta de les costelles a darrere + [əmf'ləmasiə] // [k,əb dā s'əŋ] // [kustip'at]
- 23 □ = [furni'y'o] 'pus "al casco"' + [əjyər'əls]
- 24 □ MORF + [k,əb dā s'əŋ]
- 25 □ (?)
- 26 ■ MORF Pateixen dels pulmons
- 27 + [fiks] 'mena de grans sortints'
- 29 □ Atacava els matxos, s'ofegaven i morien aviat + [əjyər'əls] Suc que se's feia a dins del "casco" // [furni'y'e] Se's fa pols negra dins del "casco"; es cremava amb aiguarràs
- 30 + [t'etanus]
- 31 □ MORF Context: [əst'an əzm'ats]
- 32 + [gəl'aput] // [furni'y'e] // [kw'actu]
- 36 ■ "Un mal que és una infecció que el gafen o d'un aire o de no sortir, aquell dia que li faci festa" □ [əstus'eyən] i [muk'eʒən] + [pəlmun'ia]
- 37 ■ Malaltia del "rossam" □ Al peu
- 38 + [əzm'at] MORF
- 40 ■ 'mal de ventre'
- 41 ■ Es podreix el "casco" + [əmfuz'ats] MORF Quedaven tollits
- 43 + [əmf'ləmasiə] // [turs'ons] El menjar els fa una bola al budell
- 44 ■ 'aresta de blat clavada a la boca del cavall o matxo' □ Als peus + [əspərβər'ans] "Nucs a les cames" // [gəft'erəs] Les guarien amb una bola de sutge i llard que tiraven a l'orella // [m'al dā β'entrə] Se's inflava la panxa; els feien alçar el cap i beure una ampolla sencera [d'əruβ'in'at]
- 45 □ Als "cascos" + [furni'y'e] // [m'al d uj'als] // [s əŋg'r'enə] MORF A la cuixa, de menjar gra // [əli'fasəs] 'bonyets amb aigua que se's fan a les cames o al ventre' // [askəliβ'e] Surt al [k'asku] // [fik] 'bony que surt als genitals dels ases'
- 46 □ Als peus + [furni'y'o]
- 48 + [t'etu]
- 52 ■ MORF □ = [m'al dət di'xuns] 'espècie de feridura' + [t'izik] MORF // [dul'o] // [d'əsip'ellə]
- 53 □ MORF
- 54 □ = [pəlmun'ia] + [t'ifəs] No poden menjar ni beure perquè s'inflama el coll; es curen amb alls fregits amb oli // [rəkəlk'adə] 'torçada de pota'
- 55 □ MORF Context: [əs p,əðəŋ fər'i]
- 57 + [dər'am dā k'ap]
- 58 + [m'al dā β'entrə] "Morien molt" // [grip'aw] Als "cascos" // [piy'əta] // [r'əŋə] // [m'al dā p'ew]
- 60 ■ = [əŋz'inas] + [əŋkustip'ats] // [gr'apas] Entre la peül·la i el turmell // [əsməluk'ats] "No aguantava l'espina" // [trəŋk'as] // [pəlmun'ia] // [dul'o] // [kumbr'iy uβ'ert]
- 61 + [pəlmun'ia] // [m'al dā β'entrə] // [dəzəyuj'ad d un'əs] MORF Context: [əs p,əðən dəzəyuj'a l kə sən d'iw] // [dəz'uriy'a] MORF Context: [dəz'uriy'a alɣunz 'əsus]
- 63 □ 'bola de pus al coll'
- 64 □ MORF + [k,askus m'əs]
- 65 + [m'al d i'x'adə]
- 67 ■ MORF □ MORF 'llagat'
- 70 + [m'al dā v'entrə] // [pədrəf'ito] // [kats'ənə] Damunt el peu // [furni'yə] "La té sa somera"
- 71 + [pədrəf'ito] Corcadura // [furni'yə] La pota es buida
- 72 + [pədrəf'ito] = [pədrəf'ito]
- 74 ■ A la pota
- 75 + [t'iro] // [furni'yə]
- 77 + [furni'yə] "Fa un serradís" // [əsklətəð'urə] // [əsp,ə d dā s'əŋk] // [ə'tək] Al paladar
- 78 □ El pateixen sobretot els muls somerins
- 79 □ 'mal a l'interior de la pota'
- 80 ■ A la pota; tenen els "pèls que s'arrégussen"
- 81 □ = [t'etanus] + [m'al dā v'entrə]
- 84 ■ Enq. compl. de 1991
- 84 ■ Enq. compl. de 1991
- 90 ■ MORF Se's inflen [els tri'p'ons] "les parts"
- 92 ■ 'refredament'
- 93 ■ 'mal de panxa' + [pəlmun'ia] = [pəlmun'ia] = [pəlmun'ia]
- 97 □ A la peül·la
- 102 ■ 'empatx als budells'
- 103 + [m'al dā β'entrə] // [t'etanus]

- 104 □ 'espècie de mal de ventre'
- 108 ■ = [torθ'ons]
- 110 ■ m. + [aj'əde] // [k'a'xos] // [forniy'o] Al [k'asko]
- 112 ■ 'constipat fort', ataca el nas + [m'al d i'x'adə]
- 113 ■ [azm'a] v.; mot en relació: [git] 'que tira còcs' □ Enq. compl. de 1991 [emp'at] = [m'al d i'x'adə]
- 114 + [t'ifuls] // [aj'repas'ats] 'cop d'aire' // [emp'at] = [m'al d i'x'adə]
- 115 ■ 'mal de ventre' + [azma] // [pəlmun'ia]
- 118 + [imfesjə] dē β'entrə] // [dol,ə dē k'lames]
- 119 ■ Se li acumulen les arestes als forats que comuniquen la boca amb el nas + [t'etanus]
- 122 ■ Mot en relació: [s ,a torson'at]

- 127 + [t'etanus]
- 128 + [kər] // [m'al dē β'entrə] // [amp'at'os]
- 129 + [kostip'at] // [palmon'ia] // [liif'afə] 'boles d'aigua que surten als [əβi'k'əs] // [asparβ'əŋ] És el mateix que [liif'afə], però al garro
- 131 ■ f.
- 132 + [torθ'o] Als budells
- 133 + [m'al dē β'entrə]
- 134 ■ A causa d'un trago d'aigua que no es posava bé
- 137 □ MORF + [tors'o] Mot en relació: [est,a entorson'at]
- 140 + [m'al dē β'entrə] // [k,əlik ser'at]
- 141 + [k,əlik tan'k'at] // [k,əb dē s'al]
- 143 + [amp'at] // [asp'azme] // [k,əlik tan'k'at] No poden pair el menjar i rebenten // [pəlmun'ia]
- 144 □ A les [p'otes] + [refred'at]
- 145 + [s a wβ,ert la p'otə] MORF // [refred'at] // [m'al dē β'entrə]

- 146 ■ Al turmell; enq. compl. de 1995 □ 'bony a la carn'; enq. compl. de 1995 + [t'iro] Com si haguessin de començar a caminar i no poguessin; enq. compl. de 1995
- 147 + [pərmun'ia]
- 148 □ = [t'etano]
- 149 + [ens'u'it] m. pl. // [bal'dat] // [t'etano] // [m'al dē k'əŋgwa]
- 155 + [promon'ia] // [at'ak] // [k'rib'ases] Als cascos // [amfos'at]
- 156 □ Dels burros
- 157 □ 'mal de ventre causat per les garrofes' + [m'al dē t'etano] // [k'anser]
- 159 □ = [dol,or dē β'entrə]
- 162 + [seram'en dē k'ər] = [amb'əljə] // [b'aso] // [furni'y'o] Al "casco"
- 163 ■ La sang feta aigua + [kostip'at] // [dol,or dē β'entrə] A causa de menjar molta herba a l'hivern
- 164 ■ m. Tremolaven i suaven molt, "tenien que fregar los set o huit hòmens amb palla de forment"
- 165 + [tuβərku'l'osis] // [dol,or dē β'entrə] // [k'əlik]

- 166 + [pəlmun'ia] // [beβ'iyes] S'infla el casc
- 167 + [m'al dē pes'una]
- 168 ■ MORF A les 'lakes'
- 169 □ Context: [f,erse s'eyo] + [m'al en el k'aj'sko] // [par'a]
- 170 + [w'erfano] L'animal es cansa molt // [ber'uyes] Context: "Els ixen [ber'uyes]"
- 171 + [pəlmun'ia] // [buf,a d'ajre] // [andep'arise uŋ kl'aw] MORF
- 172 + [par'a] // [w'erfano] El cavall no pot respirar
- 173 + [m'al dē v'entrə] // [w'erfano]
- 175 □ No [p,əden r'əmp're l i z m'əren]
- 181 + [kuks]
- 182 □ Els cavalls no poden orinar + [par'a] Els cavalls no poden anar de ventre // [s angar'əfen] MORF Quan els cavalls o els matxos s'ennueguen; es cura amb oli i aigua tèbia
- 184 + [font] // [w'erfano] // [asklata'ura] // [gal'apos] // [kebr'asa] // [amfus'at] // [por'ines]
- 186 ■ Els cavalls s'ofeguen, no poden treballar + [parav'ap] 'mal a les cames'
- 187 + [mw'ermo] // [w'elfano]

